

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Hoogwakersbosstraat

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 23 januari 2023

Samenvatting

De inspectie heeft op 13 december een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuteropvang Hoogwakersbosstraat in Noordwijk.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2022 een themaonderzoek uitvoeren naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op instellingen voor kinderopvang in Nederland. Peuteropvang Hoogwakersbosstraat maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor de voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op Peuteropvang Hoogwakersbosstraat en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers goed rekening houden met wat de peuters nodig hebben. Zij werken met een erkend VVE programma, gericht op spelend leren, waarmee zij de brede ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, sociaal emotionele ontwikkeling en motoriek. Ze zetten hierbij specifiek in op taalstimulering en woordenschatontwikkeling. Daarbij passen ze hun keuzes voor aanbod en aanpak steeds aan aan wat de kinderen nodig hebben. Bovendien is er op peuteropvang Hoogwakersbosstraat veel aandacht voor een uitnodigende en stimulerende inrichting van de ruimtes die aansluit bij de belevingswereld van de kinderen.

De pedagogisch medewerkers houden goed bij hoe het met de peuters gaat en registreren dit zorgvuldig.

De pedagogisch medewerkers zijn zeer ervaren en deskundig en laten blijken dat ze goed weten hoe ze de peuters op hun eigen niveau het beste kunnen aanspreken, stimuleren en uitdagen. Verder zorgen zij voor een warme en ontspannen sfeer in de groep.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun kind gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de (doelgroep)peuter vier jaar wordt, over aan de leerkracht van groep 1-2 van de basisschool. Dit gebeurt aan de hand

Kinderopvangorganisatie: Partou

LRK-nummer: 155122927

Totaal aantal doelgroepeuters: 7
(waarvan 1 aanwezig op de onderzoeksdag)

van een zorgvuldige procedure van warme overdracht. Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het vasthouden en verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. In de praktijk valt de professionele cultuur van samen werken aan verbeteringen de kwaliteit op. In dat kader volgen de pedagogisch medewerkers regelmatig scholing en coaching om bij te blijven en beter te worden in hun werk.

Wat kan beter?

De peuteropvang is gehuisvest naast een basisschool. De peuteropvang en de kleutergroepen zijn in hetzelfde gebouw gehuisvest. Daardoor zijn de lijnen kort tussen leerkrachten en pedagogisch medewerkers. Toch zou de samenwerking tussen beide instellingen en ook met de andere basisscholen nog versterkt kunnen worden in het belang van een goede doorgaande lijn voor de kinderen. In dat kader is het dan ook van belang dat de peuteropvang periodiek overlegt en gericht navraag doet hoe de peuters zich verder ontwikkelen op de basisschool. Dat kan de toegevoegde waarde van de voorschoolse educatie beter in beeld brengen en mogelijk ook zwakkere punten in het voorschoolse aanbod aan het licht brengen.

De peuteropvang heeft nog een slag te maken in het verantwoorden van de bereikte resultaten van de voorschoolse educatie. De pedagogisch medewerkers en de leiding van peuteropvang Hoogwakersbosstraat gaan na in hoeverre de peuters zich ten opzichte van zichzelf voldoende hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1-2 van de basisschool gaan. Via het gehanteerde kindvolgsysteem komen de vorderingen die de peuters maken goed in beeld. Maar of de kinderen zich tijdens de voorschoolse periode naar verwachting ontwikkeld hebben, is niet duidelijk. Dit komt ook doordat de verwachtingen niet expliciet gekoppeld zijn aan concreet te bereiken doelen en resultaten. Dit proces van opbrengstgericht werken is overigens wel in ontwikkeling bij de houder van peuteropvang Hoogwakersbosstraat.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	6
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie	7
4.	Reactie van de houder	12

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie, de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op peuteropvang Hoogwakersbosstraat.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met een ouder, de pedagogisch medewerkers, de VE manager, de VE coach en de locatiemanager. Aan het eind van het onderzoek hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de VE manager, de locatiemanager, de VE coach en de pedagogisch medewerkers.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....
Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
 - V** Voldoende
 - G** Goed
-

2. Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op peuteropvang Hoogwakersbosstraat.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuteropvang Hoogwakersbosstraat als Voldoende. De meeste standaarden waarderen we als Voldoende. De standaarden Pedagogisch educatief handelen en kwaliteitscultuur waarderen wij als Goed. Voor de standaard Resultaten vinden wij de waardering Kan beter op zijn plaats.

Context

Peuteropvang Hoogwakersbosstraat is gesitueerd naast de Noordwijkse school. De peuteropvanglocatie biedt voorschoolse educatie in een kleine maar sfeervolle ruimte aan een groep van maximaal 11 kinderen. Het feitelijk aantal kinderen dat de locatie bezoekt is kleiner (7) waarvan 2 een indicatie hebben voor voorschoolse educatie.

De beide pedagogisch medewerkers zijn zeer ervaren en vormen samen voor ouders het gezicht van de peuteropvang. Zij worden in hun werk aangestuurd en ondersteund door de locatiemanager, de VE coach en de VE manager. De VE coach begeleidt de medewerkers momenteel bij de implementatie van een nieuwe voorschoolse educatie-methodiek.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 10 mei 2022 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht op peuteropvang Hoogwakersbosstraat. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op peuteropvang Hoogwakersbosstraat.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen			⊘
OP6 Samenwerking		•	

De standaard *OP1 (Aanbod)* waarderen we als *Voldoende*.

De pedagogisch medewerkers van de peuteropvang gebruiken een erkende VVE-methode. Deze gaat uit van het spelend leren van de peuters en sluit aan bij hun belevingswereld. Hiermee wordt de ontwikkeling van de peuters systematisch gestimuleerd op het gebied van taal, rekenen, sociaal-emotioneel en motoriek. Het aanbod is zodanig van opzet en inhoud dat het de kinderen gericht voorbereidt op een goede start in groep 1 van de basisschool. We constateren dat de pedagogisch medewerkers systematisch werken aan de uitvoering van het aanbod. De medewerkers maken bewuste keuzes in de uitwerking en uitvoering van het aanbod, rekening houdend met de kenmerken van de kinderen.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en functioneel in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt. Er zijn uitnodigend ingerichte speelhoeken en levensechte, aanschouwelijke leermaterialen aanwezig, waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

Aangezien de gehanteerde methodiek nog relatief nieuw is, worden de pedagogisch medewerkers hierin ondersteund en begeleid door de VE coach. Borging en aanscherping van het gehanteerde aanbod waar nodig is dan ook nog een ontwikkelpunt.

De standaard *Zicht op ontwikkeling (OP2)* waarderen we als *Voldoende*. De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Zij registreren hun observaties op zorgvuldige wijze. Dit gebeurt nu nog handmatig. Het is op langere termijn wenselijk dat dit met een digitaal instrument gaat gebeuren, zodat de bevindingen makkelijker verwerkt, overgedragen en met belanghebbenden gedeeld kunnen worden.

De pedagogisch medewerkers benutten de observatiegegevens om waar nodig (extra) ondersteuning of uitdaging te bieden aan de kinderen. De pedagogisch medewerkers bespreken de ontwikkeling van de kinderen op vaste momenten in het jaar met ouders. Als de peuters (extra) zorg nodig hebben die de pedagogisch medewerkers zelf niet kunnen bieden, dan zorgen de pedagogisch medewerkers in overleg met hun leidinggevende en de coach voor doorverwijzing naar en aanmelding bij externe zorg.

De standaard *Pedagogisch-educatief handelen (OP3)* waarderen we als *Goed*. Dit omdat de pedagogisch medewerkers in houding en aanpak laten blijken dat ze hun vak goed verstaan. Door middel van gerichte en doordachte activiteiten, aangepast aan het tempo, het niveau en de belangstelling van de kleuters slagen zij erin hen tot leren te brengen. Dit gebeurt in een stimulerende, ontspannen sfeer.

Tijdens het onderzoek hebben we het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd. De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat, waarin de regels en routines duidelijk zijn en de kinderen regelmatig positief aangemoedigd en gecompimenteerd worden. Dit zorgt ervoor dat de peuters zich op hun gemak voelen en actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers structureren het programma zo dat de peuters in hun eigen tempo dingen kunnen uitproberen en leren. Dit doen zij met in de vorm van heldere instructies en opdrachten, kringactiviteiten en vrije en begeleide spelactiviteiten.

De pedagogisch medewerkers nodigen de peuters steeds uit tot interactie en activiteiten en stimuleren hen om dingen te vertellen en uit te proberen. De pedagogisch medewerkers spelen hierbij regelmatig actief mee met de peuters, zijn zeer responsief en laten geen mogelijkheid onbenut om hen te stimuleren in taal en woordenschat-ontwikkeling.

Verder stemmen zij de instructies, spelbegeleiding, opdrachten goed af op de mogelijkheden en belangstelling van de peuters, gebruiken passende werkvormen en gaan na of peuters de opdrachten begrijpen.

De standaard *Samenwerking (OP6)* waarderen we als *Voldoende*. Peuteropvang Hoogwakersbosstraat werkt volgens een vast protocol samen met de naastgelegen basisschool en ook andere basisscholen door bij de (warme) overdracht relevante informatie over de doelgroeppeuters over te dragen. Dit gebeurt in goed overleg met de ouders.

De peuteropvang ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en probeert de ouderbetrokkenheid bij de voorschoolse educatie te versterken. Na de beperkingen die de corona-periode met zich mee gebracht heeft, zijn op dat gebied nieuwe initiatieven gestart, zoals het uitnodigen van ouders om bij te dragen en deel te nemen aan een thema-activiteit. De ouder met wie wij gesproken hebben, is tevreden over hoe de samenwerking en informatievoorziening vanuit de peuteropvang verloopt. Dit gebeurt onder andere via het ouderportal en informatiebrieven vanuit de leiding over de thema's die aan bod komen en de bijdrage die ouders hier thuis aan kunnen leveren.

In de samenwerking met de basisscholen zien we nog een verbeterpunt. Het is wenselijk dat de peuteropvang actief terugkoppelingsgegevens vanuit de basisschool opvraagt over de peuters die voerschoolse educatie ontvangen hebben en inmiddels doorgestroomd zijn naar de school. Dit om te kunnen nagaan of het geboden programma daadwerkelijk gunstig doorwerkt in de verdere ontwikkeling van de kinderen op de basisschool.

Ook zou het voor de hand liggen dat pedagogisch medewerkers en kleuterleerkrachten van de naastgelegen basisschool vaker bij elkaar over de vloer komen om met elkaar ideeën en werkwijzen uit te wisselen en af te stemmen. Dit kan de doorgaande lijn in aanbod en aanpak verder versterken.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	●		

We waarderen de *standaard Resultaten (OR1)* als *Kan beter*. Peuteropvang Hoogwakersbosstraat heeft hoge verwachtingen van de ontwikkelmogelijkheden van de peuters met behulp van de voorschoolse educatie. Om zicht te houden op deze ontwikkeling van de peuters registreren de pedagogisch medewerkers de vorderingen van de peuters aan de hand van het goed bijgehouden peutervolgsysteem. Dit systeem biedt inzicht in de bereikte ontwikkelingsgroei van de peuters, gerelateerd aan wat verwacht mag worden conform hun leeftijd. Daarmee krijgen de pedagogisch medewerkers en de leiding tot op zekere hoogte inzicht in hoe de peuters zich ontwikkelen en of zij al dan niet met een achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan.

Of de resultaten van de voorschoolse educatie van de peuteropvang over het geheel genomen daarmee naar verwachting en/of naar wens zijn, wordt daarmee echter niet duidelijk. Daartoe ontbreken concrete

doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden, die passen bij de kenmerken van de kinderen, zowel op individueel niveau als op locatieniveau, gezien over meerdere jaren. Hierin kan peuteropvang Hoogwakersbosstraat zich verbeteren. Een versterkte resultaatgerichtheid maakt voor alle betrokkenen beter mogelijk om na te gaan wat werkt en waaraan nog gewerkt kan worden om de voorschoolse educatie succesvol te laten zijn voor zoveel mogelijk kinderen.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur			✓
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

De standaard *Kwaliteitszorg (KA1)* waarden we als *Voldoende*. De houder van de peuteropvang heeft in zijn pedagogisch beleidsplan duidelijk opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie wil bereiken. Ook staat daarin aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt en bevordert. Peuteropvang Hoogwakersbosstraat profiteert daarvan doordat de uitgangspunten voor kwalitatief goed pedagogisch handelen duidelijk zijn en ook zichtbaar nageleefd worden. De GGD houdt jaarlijks toezicht op de basiskwaliteit.

Er wordt vanuit de houder en de leiding van peuteropvang Hoogwakersbosstraat planmatig gewerkt aan verbeteractiviteiten aan de hand van een jaarplan met een bijbehorende pdca cyclus. Als onderdeel hiervan wordt via systematische evaluaties en tevredenheidsonderzoeken geëvalueerd of de kwaliteit aan de gestelde doelen beantwoordt.

Wij merken op dat de resultaten van de voorschoolse periode een meer prominente plek zouden kunnen krijgen in de effectmeting van het voorschoolse programma en de eventueel daaruit voortvloeiende verbeteractiviteiten. Daarbij zouden ook data over het vervolgsucces van de leerlingen in het basisonderwijs betrokken kunnen worden.

De standaard *Kwaliteitscultuur (KA2)* waarden we als *Goed*. Dit omdat Het beleid van de houder en de leiding en medewerkers van de peuterleerplek om kwalitatief goede voorschoolse educatie in de praktijk te realiseren, wordt (uit)gedragen door de medewerkers op de werkvloer. Daarnaast is er bij eenieder bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie steeds weer verder te verbeteren. Er is sprake van een duidelijke taak- en verantwoordelijkheids-verdeling bij peuteropvang Hoogwakersbosstraat. De pedagogisch medewerkers

krijgen voldoende gelegenheid van de houder om te werken aan het behoud en de verbetering van hun professionaliteit door middel van gerichte scholingen. De inzet van de op de locatie ingezette VE-coach draagt ook bij aan een cultuur van professionele samenwerking en deskundigheidsbevordering bij de medewerkers.

Een sterk punt is dat soms externe deskundigheid wordt ingezet om mee te kijken in de groep om de medewerkers een leerzame spiegel voor te houden in hoe zich verder kunnen verbeteren in hun interactie met de kleuters en hun ouders.

De standaard *Verantwoording en dialoog (KA3)* waarderen we als *Voldoende*.

De leiding van peuteropvang Hoogwakersbosstraat verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroeppeuters en het aantal maanden dat zij voorschoolse educatie hebben gehad. De terugkoppeling van en verantwoording over de behaalde resultaten is een onderwerp dat vol in ontwikkeling is maar nog geen concrete vorm en inhoud heeft gekregen. Ook op locatieniveau staat dit onderwerp op de agenda. Daarin streven de coach en de pedagogisch medewerkers naar concretisering en verdieping van dit onderdeel in de dagelijkse praktijk.

Peuteropvang Hoogwakersbosstraat verantwoordt zich over haar doelen en plannen via de houder op de website en informeert ouders via de ouderapp en nieuwsbrieven. Uit het gesprek dat we voerden met een ouder blijkt dat peuteropvang Hoogwakersbosstraat ouders adequaat en tijdig informeert over de thema's, activiteiten en algemene ontwikkelingen op de peuterleerplek.

De kritische dialoog met ouders zou nog verder uitgebreid en verdiept kunnen worden als er weer een oudercommissie actief zou worden op peuteropvang Hoogwakersbosstraat.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

In navolging van het conceptrapport dat gemaakt is aan de hand van de VE Onderwijsinspectie op 13 december 2022, bij Peuteropvang Hoogwakersbosstraat, te Noordwijk maken wij hierbij graag onze reactie kenbaar. Wij bedanken de inspecteur voor de grondige inspectie die op een plezierige wijze heeft plaatsgevonden op onze locatie.

Uiteraard zijn wij verheugd te zien dat er op de volgende items een positieve beoordeling 'voldoende' is gegeven: Aanbod, Zicht op ontwikkeling, Samenwerking, Kwaliteitszorg en Verantwoording en dialoog. Daarnaast zijn wij zeer trots dat u ons op het items Kwaliteitscultuur en Pedagogisch-Educatief handelen zelfs de beoordeling 'goed' heeft gegeven.

Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat Peuteropvang Hoogwakersbosstraat een verbeterslag heeft te maken in het verantwoorden van de bereikte resultaten van de voorschoolse educatie en het volgen van de kinderen in de ontwikkeling tijdens de vroegschoolse periode. Beide met als doel resultaten te meten en aanbod te kunnen optimaliseren.

Wij zijn er van bewust dat een versterkte resultaatgerichtheid voor alle betrokkenen waardevol is om op deze manier de resultaten te optimaliseren. Aan de hand van resultaatafspraken is het ook beter mogelijk kinderen te volgen in de overgang naar de basisschool en om te kunnen nagaan of het geboden programma daadwerkelijk gunstig doorwerkt in de verdere ontwikkeling van de kinderen. Op locatieniveau kunnen wij inderdaad actief terugkoppeling vragen met betrekking tot gegevens van de kinderen op de scholen waarmee wij samenwerken. Om de resultaatafspraken te kunnen formuleren gaan wij de dialoog voeren zowel intern als extern. Wij hebben inmiddels met de gemeente Noordwijk besproken om samen op te trekken om de resultaatafspraken concreter vorm te geven. Het komende jaar gaan wij hier met elkaar de focus op leggen.

Wij zullen er ook in de toekomst alles aan doen om de kwaliteit van onze dienstverlening te waarborgen.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

